

Årsrapport 2022
VA-verksamheten
Melleruds kommun

Innehållsförteckning

Förvaltningsberättelse.....	3
Verksamheten	3
Betydande händelser under året.....	3
Mål.....	5
Ekonomi.....	6
Investeringar.....	7
Analys av utfall.....	8
Slutredovisning	8
Taxor	9
Utblick mot kommande år	10
Finansiella rapporter.....	11
Redovisningsprinciper	11
Intäkter från VA-taxan	11
Materiella anläggningstillgångar	11
Fördelning av gemensamma kostnader	12
Resultaträkning.....	13
Balansräkning	14
Noter.....	15
Fastställelsebeslut och tillgänglighet.....	16

Förvaltningsberättelse

Verksamheten

Melleruds kommuns vatten- och avloppsverksamhet (VA) ansvarar för produktion och distribution av dricksvatten, avledning och rening av avloppsvatten samt drift, underhåll och förnyelse av VA-anläggningar inom fastställda verksamhetsområden.

Melleruds kommun distribuerar dricksvatten och renar avloppsvatten. VA-systemet sammanbinds av cirka 222 km vattenledningar, 146 km spillavloppsledningar och 108 km dagvattenledningar. Utöver detta finns tre vattenverk, tre reningsverk, 49 avloppspumpstationer samt 64 LTA-pumpstationer för enskilda fastigheter i kommunen.

VA-verksamheten ska uppfylla de krav och villkor som ställs enligt Lagen om allmänna vattentjänster, Miljöbalken och tillstånd meddelade enligt Miljöbalken samt i Livsmedelsverkets dricksvattenföreskrifter.

VA-verksamheten är en del av Samhällsbyggnadsförvaltningen. Enheten är en affärsdrivande verksamhet och särredovisas.

I tabellen nedan presenteras antal tillsvidareanställda 2022-12-31.

Tillsvidareanställda 22-12-31	2022	2021	2020	2019	2018	2017	2016
Kvinnor	1	1	0	0	0	0	0
Män	9	11	11	8	8	8	7
Totalt	10	12	11	8	8	8	7

Medelåldern var 52,1 år.

Betydande händelser under året

I augusti kom ett kraftigt skyfall i Mellerud som ledde till källaröversvämningar i 30-talet fastigheter. Värst drabbat var området uppströms Rådahallen. Åtgärderna på Skolgatan för ovidkommande vatten kommer att förbättra situationen i området, men inte lösa hela situationen för denna typ av nederbörd.

Utförda större arbeten på verken:

Kolfiltren i Vita Sannars vattenverk är bytta.

By trappa Sverkersbyn, enligt arbetsmiljöarbetet.

Gasfackla, nytt tändsystem för att eliminera drift bekymmer.

Nya pumpstation i Vita Sannar, Strandvägen vägen.

Genomgång av alla riskbedömningar för de kemikalier som finns i verksamheten.

Det har även tagits fram arbetsbeskrivningar för kemikaliehanteringen.

Skyddsronder på samtliga verk samt utvalda pumpstationer utförda.

I arbetet med att säkra dricksvattenleveranser till kunderna har enheten arbetat med att minska antalet vattenläckor i och kring Åsensbruk. Vi har även köpt in ny utrustning för att leta vattenläckor. Efter testkörning har utrustningen lokaliserat flera vattenläckor och vi har åtgärdat en stor läcka i Åsensbruk.

I arbetet med nödvattenleverans har en 10 kubiks nödvatten tank köps in och påfyllnings lägen upprättade i Vita Sannar samt lågreservoaren i Mellerud. En automatstation är uppstartad för köp av tekniskt vatten (vid vattentornet Mellerud) för att få bort användandet av uttaget vatten via brandposter.

Arbete med utbyte av gamla styrsystem (reservdelar har utgått) har pågått under året, både för anläggningar samt pumpstationer.

Löpande arbete med VA-ledningsförnyelse i ovidkommande projekt i Mellerud samt Dals Rostock.

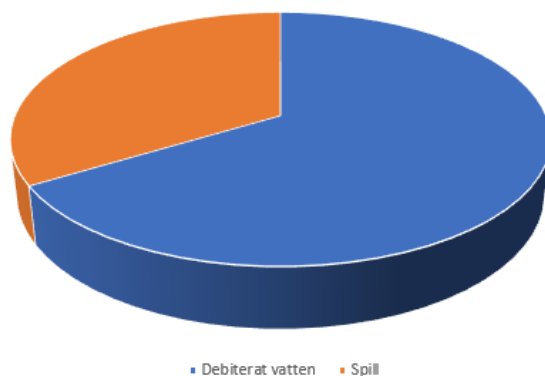
Flertalet upphandlingar för utförande projekt utförda under året. Projektering för framtida ovidkommande VA-ledningsförnyelser.

Under året har det varit omsättning på handläggartjänsten, men sedan augusti har tjänsten tillsatts. I september slutade VA-chefen, och under hösten har enheten inom befintlig personal tillsatt TF-tjänst av VA-chef.

	2022	2021	2020	2019	2018	2017	2016
Producerat vatten 1000 m ³	937	921	915	876	937	938	880
Behandlat avloppsvatten 1000 m ³	1 649	1 611	1 980	1 987	1 785	1 286	1 668
Debiterat vatten 1000 m ³	621	613	638	583	614	595	615
Dricksvattenprover	419	419	404	442	404	300	334
Avloppsvattenprover	90	90	101	137	174	59	102
Elförbrukning mWh	1 639	1 677	1 732	1 774	1 711	1 712	1 683

Verksamhetsmått – producerat jämfört med debiterat

Under 2022 producerade vattenverken ca 937 tusen m³. Under samma år debiterade Melleruds kommun kunder på ca 621 tusen m³. Detta ger ett svinn på ca 315 tusen m³ (34 %). Detta är en ökning jämfört med föregående år (33%).

Mål

VA-verksamhetens förvaltningsmål:

Fullmäktigemål	Nämndsmål	Nyckeltal
Tar ansvar för vår livsmiljö, arbetar förebyggande och värnar förutsättningarna för ett gott liv i ett socialt, ekonomiskt och miljömässigt perspektiv.	Verka för en hållbarhet och miljönytta 😊 Målet uppfyllt	◆ All bräddning från spillvattennätet skall mätas.
		● Minska antalet driftstörningar i våra verksamheter.

Analys måluppfyllelse

Av enhetens mål har 70% uppnåtts vid årets slut.

Vi når inte målet för bräddmätning, beroende på långa leveranstider samt annan prioritering i verksamheten.

Ekonomi

Årets verksamhet genererade ett underskott på -2149 tkr vilket redovisas mot tidigare årsresultat. Totalt är skulden till VA-kollektivet efter år 2022 2045 tkr. Bedömningen är att detta kommer att regleras under de närmaste åren.

År/tkr	2022	2021	2020	2019	2018	2017	2016
Verksamhetens intäkter	24 082	23 237	22 540	22 025	21 821	19 915	21 054
Personalkostnader	-7 366	-8 061	-6 007	-6 243	-5 537	-4 918	-4 204
Driftskostnader	-18 864	-15 840	-16 119	-15 635	-15 746	-15 238	-16 927
Fordran/skuld till abonnenterna	-2 149	-664	413	146	538	-241	-77

Verksamhet	Ingående skuld (-) /fordran (+) 2022	Vinst (-) /förlust (+) 2022	Utgående skuld (-) /fordran (+) 2022
VA	-103 864	+2 148 748	+2 044 885

Investeringar

Investeringsbudgeten för den avgiftsfinansierade verksamheten omfattade 82,8 mnkr och utfallet blev 26,9 mnkr.

Projekt	Budget 2022	Rev/ökn 2022	Utfall 2022	Avvikelse	Slutredovisning
Ny intagsledning Vita Sannar	18 186		61	18 125	Forsätter
Utbyte PLC anläggningar	48	-44	4	0	Bokslut 2022
Sverkersbyn/Mellerud överföringsledningar	15 223		151	15 071	Forsätter
Upperud/Bränna förstärkning av ledningar	1 300	-460	840	0	Bokslut 2022
Leveranssäkerhet, förstärkning av ledningar 2020	698	-698	-2	2	Bokslut 2022
Ledning Fryken	0	838	415	423	Forsätter
Utrustning Nödvattenplan	887	320	1 188	19	Bokslut 2022
Leveranssäkerhet. Förstärkning av ledn. 2021	454		280	174	Bokslut 2022, övergå
Anolfsbyn-Åsensbruk	6 493		114	6 378	Forsätter
Sanering ovidkommande vatten 2022	27 117		21 581	5 536	Bokslut 2022, övergår
Höja leveranssäkerhet. Förstärkning av ledn. 2022	1 000		0	1 000	Forsätter
Kostnad för nya anslutningar 2022	0		113	-113	Bokslut 2022
Intäkt för nya anslutningar 2022	0		-202	202	Bokslut 2022
Köpmannebro	500		113	387	Forsätter
Solceller inkl. papptak	1 300		10	1 290	Forsätter
Nya personalutrymmen VA	5 000		0	5 000	Forsätter
Nytt kartsystem	500		36	464	Forsätter
Utbyte PLC anläggningar	2 200	44	482	1 762	Bokslut 2022, övergår
Reinvestering	1 850		1 736	114	Bokslut 2022
Summa	82 756	0	26 922	55 835	

Analys av utfall

Ny intagsledning Vita Sannar:

Utfallet blir 18 mkr lägre än budget. Detta beror på att förfrågningsunderlag är försenat från projektören.

Utbyte PLC anläggningar:

Utfallet blir 1,8 mkr lägre än budget. Detta beror på omvärldsläget, som orsakat leveransförseningar av elektronisk utrustning. Leveranstiden är för tillfället över 1 år.

Sverkersbyn/Mellerud överföringsledningar:

Utfallet blir 15 mkr lägre än budget. Detta beror på att förfrågningsunderlaget är försenat.

Upperud/Bränna förstärkning av ledningar:

Av detta projekt så omfördelas 0,5 mkr till nytt projekt Ledning Fryken. Leveranssäkerhet, förstärkning av ledningar 2021: Av detta projekt så omfördelas 0,4 mkr till nytt projekt Ledning Fryken.

Ledning Fryken:

Nytt projekt för att lösa bristfällig ledning som upptäckts under året. Erhållit 0,9 mkr genom omfördelning från andra projekt.

Anolfsbyn-Åsensbruk:

Utfallet blir 6,3 mkr lägre än budget. Försening i projektet beror på resursbrister samt att det uppdagats att befintlig ledningssträckning inte är enligt underlag utan passerar bland annat ett natura 2000 område, extra ansökningar krävdes.

Sanering ovidkommande vatten 2022:

Utfallet blir 5,5 mkr lägre än budget. Avvikelsen beror på att förfrågningsunderlag inte blivit klart i tid för upphandling.

Höja leveranssäkerhet. Förstärkning av ledn. 2022:

Utfallet blir 1 mkr lägre än budget. Det saknas resurser att planera och utföra detta arbete under året.

Solceller inkl. papptak:

Utfallet blir 1,3 mkr lägre än budget. Detta beror på att leveranstider på solceller är lång och montering beräknas att utföras våren 2023.

Nya personalutrymmen VA:

Utfallet blir 5 mkr lägre än budget. Detta projekt skjuts till 2023 pga. personalomsättning så har vi inte lyckats att prioritera detta projekt under 2022.

Slutredovisning

Styrutrustning till anläggningar 2021

Budget 500 tkr utfall 456 tkr.

Belopp har använts till styrutrustning Dalskog VV.

Belopp 44 tkr har omfördelats till PLC utrustning 2022, projektet slutredovisas.

Utbyte PLC anläggningar 2022

Budget 2244 tkr utfall 482 tkr

Belopp har använts till styrutrustning Sunnanå ARV.

Belopp 44 tkr har erhållits från projekt Styrutrustning till anläggningar 2021.

Överskjutande belopp 1 762 tkr övergår i nytt projekt Utbyte PLC anläggningar 2023, projektet slutredovisas.

Upperud/Bränna förstärkning av ledningar

Budget 1300 tkr utfall 840 tkr

Arbete utfört med ny vattenledning, billigare än budget.

Belopp 460 tkr har omfördelat till projekt Ledning Fryken, projektet slutredovisas.

Leveranssäkerhet, förstärkning av ledningar 2020

Budgeterade pengar omfördelas enligt nedan.

Belopp 320 tkr har omfördelats till Nödvattenplan och belopp 378 tkr har omfördelats till Ledning Fryken, projektet slutredovisas.

Nödvattenplan

Budget 1320 tkr utfall 1301 tkr.

Inköp av 10 kubiks renvattentank, renvattenkärra (bilkärra) samt utrustning för leverans av dricksvatten (1 kubiks tankar). Utrustning för påfyllning av dricksvatten vid lågreservoaren samt vattenverket i Mellerud.

Belopp 320 tkr har erhållits från projekt Leveranssäkerhet, förstärkning av ledningar 2020, projektet slutredovisas.

Leveranssäkerhet, förstärkning av ledningar 2021

Budget 1000 tkr utfall 826 tkr

Huvudledningsbyte (vatten samt spill) i Dalskog.

Inköp av läcksökningsutrustning.

Belopp 174 tkr övergår i nytt projekt Leveranssäkerhet, förstärkning av ledningar 2023, projektet slutredovisas.

Sanering ovidkommande vatten 2022

Budget 27 117 tkr utfall 21 581 tkr

VA ledningsförnyelse Esplanadgatan, Bergsgatan, Skolgatan i Mellerud.

VA ledningsförnyelse Bringsrovägen, Hällavägen, Lövåsvägen Dals Rostock

Belopp 5 536 tkr övergår i nytt projekt Sanering ovidkommande vatten 2023, projektet slutredovisas.

Leveranssäkerhet, förstärkning av ledningar 2022

Beloppet har inte använts under året utan 1 000 tkr övergår i nytt projekt Leveranssäkerhet, förstärkning av ledningar 2023, projektet slutredovisas.

Summa investeringar år/tkr	2022	2021	2020	2019	2018	2017	2016
Totalt nettoinvesterat	26 922	15 733	22 345	23 102	14 398	9 056	3 805

Taxor

Brukningsavgiften:

Brukningsavgiften består av en fast avgift och en rörlig avgift beroende på konsumtion av VA-tjänster.

Taxan för den fasta och rörliga avgiften justerades för år 2022 och kommer även att justeras inför år 2023.

Justeringen sker efter en beräkningsmall för taxor som tagits fram med stöd av en konsultfirma.

Anläggningsavgiften:

Utöver detta tar VA-verksamheten ut anläggningsavgift vid nyanslutningar av abonnenter. En beräkningsmall är framtagen under 2021 av en extern konsultfirma. Denna avgift justeras årligen efter denna beräkningsmall.

Hur de olika taxorna är konstruerade framgår av kommunens hemsida.

Utblick mot kommande år

Fortsatta utredningar om verksamhetsområden. Stora investeringar i utbyggnaden av verksamhetsområden och reinvesteringar i ledningsnät och anläggningar, enligt den beslutade VA-planen och investeringsplanen. Detta medför ökade kapitalkostnader vilka skall vägas in i framtida budget och VA-taxor. Enheten behöver se över planeringen för att möta framtida investeringar.

Ny vattentjänstplan samt skyfallsutredning klart till årsskiftet 2024.
Översikt av VA-plan med tillhörande VA-översikt på anläggningarna.

Rekrytering av personal inför planerade pensionsavgångar.

Enheten ser över lokalfrågan för att säkerställa dricksvattenregelverket.

Finansiella rapporter

Redovisningsprinciper

Verksamhetens resultat- och balansräkning har upprättats i enlighet med Lagen om kommunal redovisning och de rekommendationer som lämnas av Rådet för kommunal redovisning, samt med beaktande av Lagen om allmänna vattentjänster.

En fullständig beskrivning av Melleruds kommuns redovisningsprinciper återfinns i kommunens årsredovisning. Nedan följer en beskrivning av väsentliga redovisningsprinciper för VA-verksamheten.

Intäkter från VA-taxan

Intäkter redovisas i den omfattning det är sannolikt att de ekonomiska tillgångarna kommer att tillgodogöras VA-verksamheten och intäkterna kan beräknas på ett tillförlitligt sätt.

Prissättning för försäljning av verksamhetens tjänster regleras i VA-lagen enligt självkostnadsprincipen. När avgifterna överstiger/understiger kostnaderna särredovisas dessa som en skuld/fordran till abonnentkollektivet under rubriken "Förutbetalda avgifter/Skuld till abonnenterna". Bedömningen är att skulden till abonnenterna kommer att återföras under de närmaste åren.

Vid anslutning av nya abonnenter faktureras en anslutningsavgift. Anslutningsavgifterna skall täcka avskrivningar och räntekostnader på nyinvesteringar i ledningsnät. Avskrivningstiden för ledningsnät är 80 år. Anslutningsavgiften periodiseras och intäktsförs successivt och i takt med att investeringsutgiften kostnadsförs. Anslutningsavgifterna periodiseras 1/80 per år.

Materiella anläggningstillgångar

Materiella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärde minskat med avskrivningar. Materiella anläggningstillgångar skrivs av systematiskt över tillgångens bedömda nyttjandeperiod. Linjär avskrivnings-metod används för samtliga typer av materiella tillgångar.

Tillgångar avsedda för stadigvarande bruk eller innehav med en nyttjandeperiod om minst 3 år klassificeras som anläggningstillgång om beloppet överstiger gränsen för mindre värde. Gränsen för mindre värde har satts till ett prisbasbelopp (48 300 kr år 2022). Komponentavskrivning tillämpas på alla nya projekt där väsentliga komponenter finns.

Följande avskrivningstider tillämpas:

Vattenverk, reningsverk, vattentorn och reservoar

Komponent	Nyttjandetid (år)
Mark	oändlig
Stomme inkl grund	100

Tak	30
Fasad	30
Elanläggning	35
Invändigt ytskikt	30
Ventilation	20
Styr- och reglerutrustning	25
Maskiner och pumpar	15
Maskiner och pumpar	30
Filter	10
Bassäng	50
Övriga komponenter	20

Ledningsnät VA

Komponent	Nyttjandetid (år)
Rörledning	80

Pumpstationer

Komponent	Nyttjandetid (år)
Byggnad stomme inkl grund	50
Tak	30
Pumpstation stomme	40
Elanläggning	25
Styr- och reglerutrustning	10
Rörgalleri	25
Pumpar	15

Finansnetto

Genomsnittlig räntekostnad för VA-verksamhetens upplåning under 2022 var 1,00 %.

Fördelning av gemensamma kostnader

Melleruds kommuns VA-verksamhet är en del av Samhällsbyggnadsförvaltningen, varför olika resurser är samordnade i kommunen. I VA-lagen ställs krav på att VA-verksamheten skall redovisas i en särskild resultat- och balansräkning. Av tilläggsupplysningar skall framgå hur kommunen fördelat kostnader som varit gemensamma med annan verksamhet som kommunen bedrivit.

Typ av gemensam resurs	Fördelningsnyckel	Kommentar
Kommunfullmäktige/kommunstyrelse	Fördelas ej	Demokratiskt uppdrag, ej väsentligt belopp
Central administration (Förvaltningschef, ekonom, ekonomiassistent)	Fördelas utifrån schablon	
IT och telefoni	Antal	
Lokaler	Äger fastigheterna	

Resultaträkning

Belopp i Mkr	Not	Bokslut 2022	Bokslut 2021
Verksamhetens intäkter		26,2	23,9
Verksamhetens kostnader	1	-21,2	-19,4
Avskrivningar		-4,0	-3,4
Verksamhetens nettokostnader		1,0	1,0
Finansiella intäkter		0,0	0,0
Finansiella kostnader		-1,0	-1,0
Årets resultat		0,0	0,0

Balansräkning

Belopp i Mkr	Not	Bokslut 2022	Bokslut 2021
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
Mark, byggnader och tekniska anläggningar		113,0	100,7
Maskiner och inventarier		1,8	0,4
Pågående arbeten		26,9	17,5
Summa anläggningstillgångar		141,7	118,6
Omsättningstillgångar			
Kundfordringar		1,8	2,7
Övriga fordringar	2	2,9	0,6
Summa omsättningstillgångar		4,8	3,3
SUMMA TILLGÅNGAR		146,4	121,9
Avsättningar			
Avsättningar pensioner m.m.	3	0,0	0,0
Summa avsättningar		0,0	0,0
Skulder			
Kommunlån		114,7	101,0
Statliga investeringsbidrag/anläggningsavgifter		7,3	7,2
Summa långfristiga skulder		122,0	108,2
Skuld till kollektivet		0,0	0,1
Leverantörsskulder		5,3	2,4
Övriga kortfristiga skulder	4	1,5	1,2
Summa kortfristiga skulder		6,7	3,5
S:A AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER		128,8	111,8
Ansvarsförbindelser			
Pensionsförpliktelser	5	0,6	1,0

Noter

Särredovisning av VA-verksamheten

Affärsverksamheten redovisas i en särskild resultat- och balansräkning. Av tilläggsupplysningar skall framgå hur kommunen fördelat kostnader som varit gemensamma med annan verksamhet som kommunen bedrivit.

Not 1

Av verksamhetens kostnader 2022 utgör 236 tkr fördelade kostnader från Samhällsbyggnadsförvaltningen. Motsvarande summa 2021 var 236 tkr.

Belopp i tkr	Bokslut 2021	Bokslut 2021
Not 2		
Fordran Skatteverket moms december	779	56
Fordran på kollektivet	2 045	0
Upplupna intäkter	123	550
Totalt övriga fordringar	2 947	606
Not 3		
Avsättningar pensioner	7	6
Avsättningar löneskatt	2	1
Totalt avsättningar	9	7
Not 4		
Individuell del	646	285
Särskild löneskatt individuell del	157	69
Arbetsgivaravgifter december	124	156
Avdragen preliminärskatt december	111	135
Semesterlöneskuld och okomp-övertid	369	400
Skuld Skatteverket moms december	0	0
Upplupna kostnader	59	105
Förutbetalda intäkter	0	0
Totalt övriga kortfristiga skulder	1 466	1 151
Not 5		
Pensionsskuld	512	794
Löneskatt	124	193
Totalt pensionsförpliktelser	637	986

Fastställelsebeslut och tillgänglighet

Enligt vattentjänstlagen (§ 50) skall särredovisningen årligen fastställas av huvudmannen och göras tillgänglig för abonnenterna.

Vid sitt sammanträde 2023-xx-xx KS 2023/xx § xx fastställde kommunfullmäktige i Melleruds kommun särredovisningen för Va-verksamheten avseende år 2022. Särredovisningen görs tillgänglig genom publicering på kommunens hemsida.